
Репродуктив ёшдаги аёллар, ҳомиладорлар ва болаларга кўрсатиладиган тиббий ёрдам сифатини ошириш ва кўламини янада кенгайтириш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

Қ а р о р и

№ ПҚ-4513

8 ноябр 2019

Репродуктив ёшдаги аёллар, ҳомиладорлар ва болаларга кўрсатиладиган тиббий ёрдам сифатини ошириш ва кўламини янада кенгайтириш тўғрисида

Репродуктив ёшдаги аёллар, ҳомиладорлар ва болалар учун замонавий, юқори технологик, ихтисослаштирилган тиббий ёрдам кўрсатиш тизимини янада такомиллаштириш мақсадида ҳамда 2019-2025 йилларда Ўзбекистон Республикасининг соғлиқни сақлаш тизимини ривожлантириш концепциясига мувофиқ:

1. репродуктив ёшдаги аёллар, ҳомиладорлар ва болаларга кўрсатиладиган тиббий ёрдам сифатини ошириш ва кўламини янада кенгайтиришнинг устувор йўналишлари этиб белгилансин:

репродуктив ёшдаги аёллар, ҳомиладорлар ва болаларга кўрсатиладиган бирламчи тиббий ёрдам ҳажмини кенгайтириш ва сифатини ошириш;

аёллар ва болаларга малакали, ихтисослаштирилган юқори технологик тиббий ёрдам кўрсатиш учун замонавий инфратузилмани шакллантириш;

ҳомиладор аёллар ва болалар учун ихтисослаштирилган юқори технологик тиббий хизмат кўрсатадиган муассасаларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, шунингдек, уларнинг биноларини реконструкция қилиш, мукамал таъмирлаш ва янгиларини қуриш;

ногиронлиги бўлган болаларни тиббий-ижтимоий реабилитация қилиш ва соғломлаштириш, уларнинг жамият ҳаётида иштирок этиши учун шарт-шароитлар яратиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш;

замонавий талабларга жавоб бера оладиган ва илғор технологияларни эгаллаган юқори малакали тиббиёт кадрларини тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш орқали репродуктив ёшдаги аёллар, ҳомиладорлар

ҳамда болаларга кўрсатиладиган тиббий хизмат сифатини яхшилаш;

соғлом фарзандларнинг туғилиши, ривожланиши ва тарбияси масалалари бўйича аҳоли ўртасида тушунтириш ишларини кучайтириш, ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзи кўникмаларини шакллантириш.

2. 2019-2023 йилларда репродуктив ёшдаги аёллар, ҳомиладорлар ва болаларга кўрсатиладиган тиббий ёрдам сифатини ошириш ва кўламини янада кенгайтиришга йўналтирилган чора-тадбирлар дастури (кейинги ўринларда – Дастур) 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузурида **Аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш кенгаши** (кейинги ўринларда – Кенгаш) 2-иловага мувофиқ ташкил этилсин.

4. Кенгашнинг асосий вазифалари этиб қуйидагилар белгилансин:

аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш бўйича қабул қилинган дастурлар ва чора-тадбирларнинг ҳар бир вилоятда, туманда (шаҳарда) амалга оширилишини ҳамда масъуллар томонидан уларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш;

аҳоли, энг аввало, ёшлар орасида тиббиёт ва таълим муассасалари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, оммавий ахборот воситалари билан биргаликда соғлом оилани шакллантириш, ўсмирлар, айниқса, ўсмир қизлар репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш бўйича кенг тарғибот ва тушунтириш ишларини ташкил этиш ва олиб бориш;

оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш тизими муассасалари фаолиятини чуқур таҳлил қилиш, ушбу йўналишда тегишли вазирлик ва идораларнинг ишини мувофиқлаштириш, оналар ва болалар касалланиши ҳамда ўлимини камайтириш бўйича таъсирчан механизмларни ўз ичига олган чора-тадбирлар ишлаб чиқиши ва амалга оширилишини таъминлаш.

Белгилаб қўйилсинки:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Кенгашнинг ишчи органи ҳисобланади;

Кенгаш вазифаларини амалга оширишда тегишли вазирлик ва идоралар унга ваколатлари доирасида ҳар томонлама кўмак берадилар ҳамда сўралган зарур маълумотларни тақдим этиб борадилар;

Кенгашнинг ишчи органи аҳолининг репродуктив саломатлигини

мустаҳкамлаш, оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш бўйича қабул қилинган дастурлар ва чора-тадбирларнинг ижроси бўйича ҳар чоракда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тегишли таклифлар киритиб боради.

5. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, ЮНИСЕФ ва БМТ Аҳолишунослик жамғармасининг Ўзбекистондаги ваколатхоналари томонидан ишлаб чиқилган ҳамда Оролбўйи минтақаси учун Инсон хавфсизлиги бўйича кўп томонлама шериклик траст жамғармасининг молиявий кўмагида амалга оширилиши белгиланган **Қорақалпоғистон Республикасида ҳомиладор аёллар ва гўдакларга кўрсатилаётган перинатал ёрдам сифати ва оммабоплигини ошириш лойиҳаси** (кейинги ўринларда – Лойиҳа) 3-иловага мувофиқ маъқуллансин.

Лойиҳа доирасида:

кириб келаётган дори воситалари, тиббиёт буюмлари ва тиббий техникага нисбатан уларни давлат реестрига киритмасдан ва ўрнатилган йиғимларни ундирмаган ҳолда бир марталик давлат рўйхатига олиниши ва рўйхатдан ўтказиш гувоҳномаси берилиши, шунингдек, Ўзбекистон Республикасидан ташқарида амалга оширилган дори воситаларини рўйхатга олиш натижаларининг тан олиниши;

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан биргаликда ЮНИСЕФ ва БМТ Аҳолишунослик жамғармасининг Ўзбекистондаги ваколатхоналарига Лойиҳани ўз вақтида сифатли амалга оширишда ҳар томонлама кўмаклашиши ва бунинг учун зарур ташкилий-амалий чоралар кўриши белгилаб қўйилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Молия вазирлиги ҳамда вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда 2020 йил 1 мартга қадар **вилоятлар ва Тошкент шаҳрида аёллар ва гўдакларга кўрсатилаётган перинатал ёрдам тизимини чуқур таҳлил қилиб, унинг сифати ва оммабоплигини ошириш бўйича ҳудудий лойиҳаларни** (кейинги ўринларда – ҳудудий лойиҳалар) ишлаб чиқсин ва тасдиқлаш учун белгиланган тартибда Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

Белгилансинки:

ҳудудий лойиҳаларни амалга оширишдан асосий мақсад перинатал ёрдам сифатини ошириш ва тиббиёт муассасалари инфратузилмаси,

уларнинг тиббий ускуналар билан жиҳозланганлик ва кадрлар билан таъминланганлик даражасини Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти томонидан оналик ва болаликни муҳофаза қилиш соҳасида тавсия қилинган стандартларга мувофиқлаштириш ҳисобланади;

ҳудудий лойиҳалар ҳар бир ҳудуднинг индивидуал хусусиятлари, шу жумладан, унинг географик жойлашувини аҳоли соғлиғига таъсири, оналар ва болалар касалланиши ҳамда ўлими даражаси, тиббиёт муассасаларининг жиҳозланганлиги, кадрлар салоҳияти ва аҳолининг тиббий саводхонлигини **инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилади.**

7. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги билан биргаликда ҳудудий лойиҳалар доирасида оналик ва болаликни муҳофаза қилиш муассасаларини хорижий мамлакатлар, халқаро молиявий ташкилотлар имтиёзли кредитлари ва грантлари ҳамда бюджетдан ташқари бошқа маблағларни жалб қилган ҳолда тиббий, шу жумладан, юқори технологияли асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш чораларини кўрсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги ҳамда Молия вазирлигининг **қуйидагиларни ташкил этиш тўғрисидаги таклифларига розилик берилсин:**

Республика ихтисослаштирилган болалар хирургияси илмий-амалий тиббиёт маркази (кейинги ўринларда – Болалар хирургияси маркази);

Республика болалар тиббий реабилитация маркази (кейинги ўринларда – Реабилитация маркази);

Республика ихтисослаштирилган акушерлик ва гинекология илмий-амалий тиббиёт маркази ҳузурида **Ёрдамчи репродуктив технологиялар маркази;**

туман (шаҳар) тиббиёт бирлашмаларида, **болалар анестезиология-реанимация ва интенсив терапия бўлимлари** ҳамда бемор болаларга **туну кун шошилиш тиббий ёрдам кўрсатувчи навбатчи шифокор постлари.**

9. Белгилансинки:

Болалар хирургияси маркази Тошкент педиатрия тиббиёт институти клиникаси, Республика болалар кам инвазив ва эндовизуал хирургия илмий-амалий маркази, Республика перинатал маркази қошидаги неонатал хирургия ўқув даволаш методик маркази, Республика ихтисослаштирилган нейрохирургия илмий-амалий тиббиёт маркази болалар бўлими ҳамда Тошкент шаҳар 2-сон болалар клиник шифохонасининг мавжуд ўринлар фонди ва штат бирликларини оптималлаштириш ҳисобига Тошкент

педиатрия тиббиёт институти клиникаси ҳудудида давлат тиббиёт муассасаси шаклида;

Реабилитация маркази Республика болалар таянч-ҳаракат тизими касалликлари реабилитация маркази негизида ҳамда Республика ихтисослаштирилган терапия ва тиббий реабилитация илмий-амалий тиббиёт марказининг болалар бирлашмасининг мавжуд ўринлар фонди ва штат бирликларини оптималлаштириш ҳисобига давлат тиббиёт муассасаси шаклида;

болалар анестезиология-реанимация ва интенсив терапия бўлимлари ҳамда бемор болаларга туну кун шошилиш тиббий ёрдам кўрсатувчи навбатчи шифокор постлари туман (шаҳар) тиббиёт бирлашмалари шошилиш бўлимларининг мавжуд педиатрик ўринлар фонди ва штат бирликлари негизида;

Ёрдамчи репродуктив технологиялар маркази Республика ихтисослаштирилган акушерлик ва гинекология илмий-амалий тиббиёт марказининг бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан юридик шахс ташкил этмаган ҳолда ташкил этилади.

10. Қуйидагилар:

а) Болалар хирургияси марказининг асосий вазифалари этиб:

18 ёшгача бўлган болаларга кардиохирургия, урология, неонатал хирургия, нейрохирургия ва хирургиянинг бошқа йўналишлари бўйича **юқори технологияларга асосланган ихтисослашган тиббий ёрдам кўрсатиш**;

болалар хирургияси соҳаси бўйича юқори технологияларга асосланган **фундаментал, амалий ва инновацион илмий тадқиқотлар олиб бориш**, шунингдек, соҳани жаҳон таълим ва илмий ҳамжамиятига интеграция қилиш асосида ривожлантириш;

б) Реабилитация марказининг асосий вазифалари этиб:

18 ёшгача бўлган **бемор болаларнинг ҳаёт сифатини яхшилаш**, шунингдек, саломатлигини реабилитация қилиш орқали даволаш, **ногиронликнинг олдини олиш**;

касалликларнинг профилактикаси ва тиббий реабилитация бўйича юқори технологияларга асосланган ихтисослашган ёрдамга бўлган эҳтиёжни қондириш, республика соҳавий муассасаларига ташкилий-методик ёрдам кўрсатишни йўлга қўйиш;

в) Ёрдамчи репродуктив технологиялар марказининг асосий

вазифалари этиб:

аҳолига пуллик асосда юқори малакали ихтисослаштирилган тиббий ёрдам кўрсатиш, бепуштликини бартараф этиш, **ёрдамчи репродуктив технологиялар усуллари**ни қабул қилинган клиник протоколлар ва стандартлар асосида қўллаш;

замонавий ҳамда халқаро талабларга жавоб берадиган энг илғор диагностика ва даволаш стандартларини амалиётга жорий этиб, ушбу йўналишда хорижий давлатлардаги тиббиёт муассасалари билан самарали ҳамкорликини йўлга қўйиш белгилансин.

11. Тошкент вилояти ҳокимлиги Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси, Қурилиш вазирлиги ва Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда Болалар хирургияси марказини қуриш учун Тошкент педиатрия тиббиёт институти клиникаси ҳудудидан белгиланган тартибда ер майдони ажратилишини таъминласин.

12. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги:

2020 йил 1 апрелга қадар Болалар хирургияси марказини халқаро талаблар ва стандартлар асосида қуриш бўйича лойиҳа-смета ҳужжатлари ишлаб чиқилишини;

2023 йил 1 январга қадар Болалар хирургияси марказининг қуриб битказилиши ва ишга туширилишини таъминласин.

13. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг **хусусий тиббиёт муассасалари учун туғруқни қабул қилиш тиббий фаолият тури билан шуғулланишга рухсат бериш** тўғрисидаги таклифлари маъқуллансин.

Белгилансинки, **туғруқни қабул қилиш тиббий фаолият тури билан шуғулланиш фақат Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг “Хавфсиз оналик” стратегияси** талабларига риоя этилишини таъминлай оладиган туғруқ, жонлантириш, чақалоқларни жонлантириш, муддатига етмай туғилган чақалоқларни парвариш қилиш, эндовизуал гинекология бўлимлари, поликлиника, бактериологик ва клиник-биокимё лабораториялари ҳамда юқори малакали тиббиёт ходимлари мавжуд бўлган, шунингдек, соғлиқни сақлаш ва ФХДЁ органлари ўртасида туғилиш ва ўлим тўғрисида электрон маълумотлар алмашинуви дастурини доимий юритиш шарти билан **хусусий тиббиёт муассасаларига рухсат этилади.**

14. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги ва

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги билан биргаликда 2020 йил 1 мартга қадар соғлиқни сақлаш ва ФХДЁ органлари ўртасида туғилиш ва ўлим тўғрисида электрон маълумотлар алмашинуви дастурини (кейинги ўринларда – Электрон маълумотлар алмашинуви дастури) қуйидагиларни инобатга олган ҳолда такомиллаштирсин:

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти томонидан оналик ва болаликни муҳофаза қилиш соҳасида тавсия қилинган ҳисобот шакллари реал вақт режимида юритиш;

Электрон маълумотлар алмашинуви дастурига хусусий тиббиёт муассасаларининг уланиши ҳамда уни соғлиқни сақлаш комплекс ахборот тизимига интеграция қилиш учун зарур шароитлар яратиш.

15. Белгилансинки, Электрон маълумотлар алмашинуви дастури 2020 йил 1 июлдан бошлаб мулкчилик шакли ва идоравий мансублигидан қатъи назар **барча туғруқни қабул қилиш муассасаларида юритилиши мажбурий ҳисобланади.**

16. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги:

2020 йил 1 февралга қадар Реабилитация маркази ва Ёрдамчи репродуктив технологиялар марказининг низом ва таркибий тузилмасини ишлаб чиқсин ва тасдиқласин;

уч ой муддатда хусусий тиббиёт муассасалари томонидан туғруқни қабул қилиш тиббий фаолият тури билан шуғулланиш учун алоҳида лицензия талаблари, шу жумладан, Электрон маълумотлар алмашинуви дастурини юритиш шартларини ишлаб чиқсин ва белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин;

Инновацион соғлиқни сақлаш миллий палатаси билан биргаликда 2020 йил 1 июнга қадар далилларга асосланган тиббиётга мувофиқ замонавий даволаш-диагностика хизматлари бўйича услуб ва технологияларни киритган ҳолда, оналик ва болаликни муҳофаза қилишга оид клиник протоколларни, диагностика ва касалликларни даволаш стандартларини қайта кўриб чиқсин.

17. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳамда Молия вазирлиги билан биргаликда 2020 йил 1 январга қадар бирламчи тиббий-санитария ёрдами хизмати тизимида мавжуд умумий амалиёт шифокорларининг иш юкламаларини қайта кўриб чиқиш ва сонини оптималлаштириш ҳисобидан педиатр ва акушер-гинеколог штат бирликларини назарда тутувчи штатлар меъёрларини тасдиқласин.

Белгилансинки, умумий амалиёт шифокори мутахассислигидан педиатр ва

акушер-гинеколог лавозимига ўтувчи мутахассисларнинг иш стажи ва тоифаси сақланади.

18. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 1 апрелдаги ПҚ-2863-сон қарори билан тасдиқланган Тиббий фаолиятнинг аҳоли ҳаёти, саломатлиги ва санитария-эпидемиологик ҳолатига катта хавф туғдириши мумкин бўлган ва хусусий тиббиёт муассасалари учун тақиқланган айрим турлари рўйхатининг рус тилидаги матни 4-бандидаги “Принятие родов и прекращение” сўзлари “Прекращение” сўзи билан алмаштирилсин.

19. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

20. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н.Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг маслаҳатчиси А.А.Абдувахитов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси

Президенти Ш.МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,

2019 йил 8 ноябрь